

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Сторожук Х. П.

Бібліографічний опис: Сторожук Х. П. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ // Якість освіти в умовах змін: наукові пошуки, педагогічна практика та предметні методики : збірник матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Кам'янець-Подільський, 2026. С. 95–98.

Видавець: ГО «Педагогічна платформа “Якість освіти”»

Оригінальні сторінки у збірнику: 95–98

Сторожук Христина Петрівна,

*здобувачка 4 курсу третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 011 Освітні,
педагогічні науки,*

*Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, м. Кам'янець-
Подільський, Україна*

Науковий керівник: Бахмат Наталія Валеріївна,

*доктор педагогічних наук, професор Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка*

Актуальність проблеми. Якість професійної підготовки майбутніх педагогів визначає ефективність функціонування освітньої системи та її здатність відповідати суспільним потребам. Цифрова трансформація освіти, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, поширення дистанційного й змішаного навчання, а також активне використання генеративного штучного інтелекту актуалізують оновлення змісту професійної підготовки педагогічних кадрів. За таких умов особливої ваги набуває формування цифрової компетентності майбутніх педагогів, готовності до використання цифрових технологій у професійній діяльності, здатності проектувати сучасне освітнє середовище та застосовувати інноваційні педагогічні підходи. UNESCO визначає цифрову компетентність вчителя як сукупність знань, умінь і професійних практик, необхідних для ефективного використання цифрових технологій в освітньому процесі [1]. Відповідно, педагогічно доцільне використання цифрових технологій сприяє підвищенню якості освітнього процесу, активізації навчально-пізнавальної діяльності, розвитку професійної компетентності та забезпечує підготовку фахівців, здатних ефективно здійснювати професійну діяльність в умовах цифровізації освіти.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні ролі цифрових технологій як чинника забезпечення якості професійної підготовки майбутніх педагогів та визначенні

педагогічних підходів до їх ефективного використання в освітньому процесі закладів вищої освіти.

Основний виклад матеріалу. Цифрові технології дедалі активніше інтегруються в систему професійної підготовки майбутніх педагогів, забезпечуючи оновлення змісту освіти, урізноманітнення форм організації навчання та вдосконалення методичного інструментарію. Використання систем управління навчанням, хмарних сервісів, мультимедійних ресурсів, інтерактивних платформ, цифрових засобів оцінювання, електронних освітніх ресурсів та мобільних застосунків сприяє персоналізації навчання, підвищує навчальну мотивацію здобувачів освіти, стимулює самостійну роботу й розвиває навички цифрової комунікації.

Професійна підготовка майбутнього вчителя передбачає формування здатності критично добирати цифрові інструменти відповідно до освітньої мети, створювати цифровий навчальний контент, організовувати змішане навчання, здійснювати формувальне оцінювання та забезпечувати ефективну взаємодію з учасниками освітнього процесу. Досягнення зазначених результатів потребує використання педагогічних технологій, орієнтованих на активну навчально-пізнавальну діяльність, співпрацю та самостійну роботу здобувачів освіти.

Високий потенціал демонструють проєктне навчання, технологія перевернутого класу, вебквести, кейс-метод, електронне портфоліо, цифровий сторітелінг, проблемно-пошукові методи та інтерактивні онлайн-дискусії. Поеднання зазначених підходів із цифровими платформами забезпечує розвиток професійного мислення, дослідницьких умінь, критичного аналізу інформації, комунікативної культури та готовності до інноваційної педагогічної діяльності.

Перспективним напрямом розвитку педагогічної освіти виступає використання генеративного штучного інтелекту. Інтелектуальні системи підтримують розроблення навчально-методичних матеріалів, створення тестових завдань, моделювання педагогічних ситуацій, аналіз освітніх кейсів, підготовку дидактичних матеріалів та персоналізацію навчання. Використання генеративного штучного інтелекту сприяє розвитку інформаційно-аналітичних умінь, критичного мислення, цифрової грамотності та готовності майбутніх педагогів до використання інноваційних технологій у професійній діяльності.

Ефективність інтеграції цифрових технологій визначається не кількістю використаних цифрових ресурсів, а їх педагогічною доцільністю, методичною обґрунтованістю та відповідністю цілям навчання. Важливими умовами забезпечення якості професійної підготовки виступають розвиток цифрової компетентності викладачів і здобувачів освіти, створення цифрового освітнього середовища, дотримання принципів академічної доброчесності, цифрової етики, інформаційної безпеки та захисту персональних даних.

Практичне значення. Запропоновані підходи можуть бути використані під час розроблення освітніх програм, навчально-методичного забезпечення дисциплін педагогічного циклу, організації змішаного та дистанційного навчання, удосконалення програм педагогічної практики, а також підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Інтеграція цифрових технологій у професійну підготовку майбутніх педагогів сприяє формуванню готовності до використання

інноваційних методів навчання, розвитку цифрової компетентності та підвищенню якості освітнього процесу.

Висновки. Цифрові технології виступають одним із провідних чинників забезпечення якості професійної підготовки майбутніх педагогів, оскільки створюють умови для модернізації змісту освіти, удосконалення методів навчання, розвитку професійної компетентності та готовності до педагогічної діяльності в цифровому освітньому середовищі. Комплексне використання цифрових платформ, інтерактивних сервісів і генеративного штучного інтелекту сприяє підвищенню ефективності професійної підготовки за умови педагогічно доцільного застосування, дотримання принципів академічної доброчесності та безперервного розвитку цифрової компетентності майбутніх педагогів.

Список використаних джерел

UNESCO (2018). ICT Competency Framework for Teachers. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 7, place de Fontenoy, 75352, Paris 07 SP, France. 66 p. ISBN 978-92-3-100285-4 URL: https://unesdoc.unesco.org/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_d7d2d5d0-c418-48ae-b932-4005d4d665c6

Биков В. Ю. (2019) Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України. Матеріали методологічного семінару НАПН України «Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку». За ред. В. Г. Кременя, О. І. Ляшенка. Київ. С.20-26.